

ОСОБЛИВОСТІ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Сьогодні, в умовах війни та на порозі вступу до НАТО, Україна потребує глибокого вивчення та визначення напрямів покращання логістики Збройних сил. Тому існує нагальна потреба вивчення сучасного стану та обґрунтування пріоритетних напрямів розвитку логістики Збройних Сил України. Для загального концептуального вживання, у якості формалізованого визначення поняття логістики використовується визначення НАТО (відповідно до АJP-4(A), яка охоплює виконання завдань щодо планування, здійснення переміщення та забезпечення військ (сил), що застосовується до аспектів військових операцій, пов'язаних із такими видами діяльності: проектування, розробка (модернізація та модифікація), закупівля, зберігання, транспортування, розподіл, технічне обслуговування та ремонт, евакуація та утилізація ОВТ (озброєння та військової техніки) та МтЗ (матеріально-технічних засобів); транспортування особового складу; закупівля або будівництво, технічне обслуговування, експлуатація та реалізація військових об'єктів; закупівля або надання послуг з харчування, лазне-прального обслуговування тощо; медичне забезпечення [1–4].

Метою розвитку сил логістики Збройних Сил України є набуття та підтримання спроможностей військових частин, установ, підрозділів логістичного забезпечення щодо ефективного виконання завдань логістичного забезпечення як повсякденної діяльності військ (сил) так і під час виконання ними завдань оборони держави, захисту її суверенітету,

територіальної цілісності та недоторканності, а також досягнення євроатлантичних стандартів та критеріїв, необхідних для набуття Україною членства в НАТО.

Розвиток сил логістики здійснюється у рамках Державної програми розвитку Збройних Сил України, узгоджено з заходами оборонного планування щодо розвитку інших елементів системи логістичного забезпечення Збройних Сил України, з урахуванням перспективних потреб військ (сил), визначених обсягів зберігання запасів МтЗ, сценаріїв виникнення та розвитку ситуацій воєнного характеру[5]. Логістичне забезпечення включає процес планування, виконання та контролю ефективного з точки зору зниження витрат потоку ОВТ, МтЗ, послуг та пов'язаної з ними інформації з метою повного задоволення вимог кінцевих споживачів (військовослужбовців, підрозділів) [2].

Основними завданнями сил логістики в мирний час є:

- забезпечення потреб військ (сил) в МтЗ що виникають у ході повсякденної діяльності Збройних Сил України;
- задоволення потреб військ (сил) в послугах з харчування та лазне-прального обслуговування особового складу;
- створення необхідних житлово-побутових умов для військ (сил) в місцях їх дислокації та проведення навчань;
- технічне обслуговування, підтримання у справному стані та розвиток об'єктів військової інфраструктури;
- перевезення особового складу та транспортування військових вантажів;
- технічне обслуговування, поточний, середній ремонт несправних зразків ОВТ та поточний ремонт несправних агрегатів;
- прийом з підприємств національної економіки (від постачальників), облік, накопичення та утримання на об'єктах зберігання визначених обсягів запасів МтЗ, підтримання їх у стані, який забезпечує своєчасне

приведення у готовність до видачі військам (застосування, використання за призначенням);

- прийом з військ (сил) надлишкових та непридатних до використання запасів МтЗ;
 - утилізація непридатних до використання запасів МтЗ;
 - забезпечення живучості та охорони об'єктів зберігання запасів МтЗ
- [3].

Забезпечення ОВТ та МтЗ здійснюється відповідно до класів постачання. Під час організації забезпечення військ (сил) ОВТ та МтЗ використовуються: «Єдиний класифікатор предметів постачання» ДК 020:2016 та військові довідники ВДВ 01.300.001-2016 (01) «Класи постачання матеріально-технічного забезпечення збройних сил країн-членів НАТО» (AAP-19 (Edition 1) «ClassesofSupplyofNATOFForces», IDT) і ВДВ 01.300.002 (01) «Матеріально-технічне забезпечення військ (сил). Відповідність класів постачання Збройних Сил України класам постачання матеріально-технічного забезпечення НАТО та CLLIA».

Особливості логістичного забезпечення в умовах операції об'єднаних сил (ООС) полягають у тому, що основу побудови системи логістичного забезпечення оборонної операції складають військові частини (підрозділи, органи) логістичного забезпечення ОК (оперативного командування) із запасами МтЗ, які розподілені за угрупованнями військ (сил) та напрямками їх дій.

Побудова системи логістичного забезпечення в оборонній операції включає: угруповання сил і засобів логістичного забезпечення для забезпечення угруповань військ, що обороняються на головному напрямку (головного угруповання); угруповання сил і засобів логістичного забезпечення для забезпечення військ на іншому напрямку; резерви сил і засобів логістичного забезпечення. Крім того, може створюватися угруповання сил і засобів логістичного забезпечення із запасами МтЗ для

забезпечення резервів, контрударних (наступальних) угруповань.

Сили і засоби логістичного забезпечення КСЛ (командування сил логістики) (Центру), які сплановані до виконання завдань в операції, розташовується у третій смузі логістичного забезпечення, в районах, наближених до операційних зон (районів) угруповань військ (сил), в інтересах яких вони будуть застосовуватися. Резерви сил і засобів логістичного забезпечення включають, як правило, мобільні сили і засоби (підрозділи) автомобільних та ремонтно-відновлювальних частин із визначеними обсягами запасів ОВТ та МтЗ. Вони розгортаються в районах, зручних для швидкого їх висування, маневру ними і ефективного використання в ході операції (бойових дій).

До початку оборонної операції військові та оперативні запаси усіх видів МтЗ поповнюються до встановлених норм. У військах, які обороняються на самостійних напрямках, а також призначені для здійснення вогневого ураження противника, завдання контрударів, як правило, створюються підвищені запаси боєприпасів, ПММ (паливно-мастильних матеріалів) та інших МтЗ. Частина запасів, залежно від обстановки, може викладатися на ґрунт [3].

Таким чином, з вище поданого, можна зробити висновок, що основними напрямками розвитку сил логістики є: уніфікація організаційних структур логістичного забезпечення; підвищення можливостей мобільних військових частин; збільшення спроможностей сил логістики щодо складської та виробничої діяльності на стаціонарній базі; нарощування спроможностей з забезпечення розквартирування військ (сил), базування авіації та корабельно-катерного складу, утримання об'єктів та засобів інфраструктури, комунального господарства; створення мобільних підрозділів у складі стаціонарних військових частин логістичного забезпечення; забезпечення військових частин, установ, підрозділів логістичного забезпечення уніфікованими зразками засобів технічного

обслуговування та ремонту ОВТ, сучасними засобами евакуації та великовантажними засобами перевезення ПММ, вантажними автомобілями із системою «Мультиліфт», багатофункціональних зразками технічних засобів забезпечення харчування та побуту особового складу; підготовка та перепідготовка кваліфікованих спеціалістів для військових частин, установ, у тому числі у країнах – членах НАТО; підготовка та злагодження підрозділів (органів) логістичного забезпечення щодо виконання завдань сил логістики різних рівнів підпорядкованості; освоєння персоналом військових частин, установ, підрозділів логістичного забезпечення новітніх та прийнятих державах-членах НАТО логістичних операції (процедур, процесів); підвищення живучості та вибухопожежобезпеки об'єктів зберігання засобів ураження та ПММ; створення автоматизованої системи управління ресурсами, логістичними операціями та силами логістики на всіх рівнях військового управління, її інтеграція з автоматизованою системою та забезпечення сумісності з інформаційними логістичними системами держав-членів НАТО; розвиток інфраструктури логістичного забезпечення щодо утримання запасів МтЗ, оптимізації складських та виробничих процедур.

Список використаних джерел

1. Дурач В.М., Осипенко С.М., Ніколайчук Л.Г. Закупівлі у військову установу – як важлива складова логістики. Підприємництво і торгівля: збірник наукових праць. Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2022. Вип. 32. С. 68-87.
2. Дурач В.М., Ніколайчук Л.Г. Удосконалення логістики та закупівель у військових установах збройних сил України. *iScience. Актуальные научные исследования в современном мире*. Переяслав, 2022. Вип. 2 (82), ч. 1. 119 с. С. 27-31.
3. Доктрина застосування сил логістики, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України, вересень, 2020.
4. Ткачук П.В., Ніколайчук Л.Г., Ткаченко М.Д. Шляхи удосконалення системи речового забезпечення в збройних силах України. *Товарознавчий вісник: збірник наукових праць*. 1(15). Луцький НТУ, Луцьк, 2022. С. 239-251.